

**MERKEZ BANKASI FAİZ ORANLARININ DÜŞÜRÜLMESİNE İLİŞKİN
BASIN DUYURUSU**

I. GENEL DEĞERLENDİRME

1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Kasım 2002'den başlayarak, basın duyurularında, 2003 yılında enflasyonu olumsuz etkileyebilecek üç önemli risk unsurunun altını çizmiş ve faiz oranlarını belirlerken söz konusu riskleri de dikkate alarak temkinli bir strateji izlemiştir. Bu riskler; (i) bekleyişlerdeki iyileşmeye paralel olarak iç talebin öngörülerin üzerinde artması, (ii) mevsimsel koşullara bağlı olarak tarım ve gıda ürünleri fiyatlarının artması, (iii) Irak savaşının petrol fiyatları ile kurlar üzerinde baskı yaratması nedeniyle üretim maliyetlerinin artması olasılıkları olarak sıralanmış, mali disiplinin ve yapısal reformların ödün verilmeden sürdürülmesi halinde Irak sorununun yaratacağı dışsal şokların enflasyonda geçici yükselişlere neden olabileceği belirtilmiştir.

2. Merkez Bankası özellikle 11 Mart 2003 tarihinde yaptığı duyuruda, enflasyonun ileride nasıl bir seyir izleyeceğinin temelde iki unsura bağlı olduğunu vurgulamıştır. Bunlardan birincisi, iktisadi temeller, ikincisi ise Irak'la ilgili gelişmelerin ülkemizi nasıl etkileyeceği idi. Ayrıca, duyurunun yapıldığı tarihten Irak sorununun "biteceği" ana kadar olan dönem "olağanüstü dönem" olarak adlandırılmıştı.

3. Söz konusu duyuruda, 2003 yılı bütçesinde alınan ek önlemler ve süren parasal disiplinle iktisadi temellerin daha da sağlamlaştırıldığı ve bu önlemlerin kararlılıkla hayata geçirilmesi halinde, "olağanüstü dönem"den sonraki dönemde de enflasyonun düşüş eğilimini sürdürmesinin doğal olduğunun altı özenle çizilmiştir.

4. "Olağanüstü dönem" içinde Irak sorununun nasıl çözümleneceğine bağlı olarak bu temel eğilimden sapmalar olabileceği, ancak eğer sapma olacaksa bu sapmanın geçici bir nitelik kazanacağı özenle vurgulanmıştır. Zira, enflasyondaki temel eğilimin belirleyicisi, parasal ve mali disiplin ile birlikte, bu disiplinin yaratacağı güven ortamı ve oluşturacağı

olumlu bekleyişlerdir. Ayrıca, alınan önlemlerin sıkı bir disiplin anlamına geldiği, güven ortamının ise kararlı uygulamalara bağlı olarak yaygınlaşacağı ve bu durumda, Irak sorunu gibi dışsal bir şokun yaratacağı etkilerin, bu temel eğilimden geçici sapma olarak kalmasının kuvvetle muhtemel olduğu belirtilmiştir.

5. Irak sorununun yukarıda yapılan enflasyon analizi açısından artık bittiğini vurgulamak yanlış olmayacaktır. Dolayısıyla, olağanüstü dönem sona ermiştir. Bu dönem sırasında özellikle ham petrol fiyatlarında ve döviz kurlarındaki hareketlere bağlı olarak oluşan maliyet unsurlarının yarattığı enflasyonist baskı bir süredir ortadan kalkmıştır. Bu hareketlerin fiyatlar üzerinde bir miktar da olsa gecikmeli etkileri olabilir. Ancak, bunların önemli bir düzeyde olacağı düşünülmektedir. Diğer yandan, mevcut göstergelere göre, iç talebin en azından kısa vadede enflasyon üzerinde önemli bir baskı yaratması beklenmemektedir.

6. Yılın ilk üç ayında, enflasyonun temel eğiliminden az da olsa uzaklaşmasına yol açan tek faktör Irak sorunu değildir. Doğa koşullarına da bağlı olarak oldukça yüksek düzeylerde seyreden tarım ve gıda sektörü fiyat artışları ile seçim döneminde geciktirilen kamu fiyat ayarlamaları da bu gelişmede şüphesiz rol oynamışlardır. Aynı yönde bir diğer etki, yine 11 Mart 2003 tarihli duyurumuzda vurgulanan “baz” etkisidir. Bilindiği gibi enflasyondaki temel düşme eğiliminin etrafında 2002 yılında iki ayrı hareket gözlenmişti. Haziran ayına kadar mevsimsel hareketlerinden arındırılmış enflasyon oranları daha düşük düzeylerde seyretmiş, yılın kalan bölümünde ise tersi bir hareket gözlenmişti. Dolayısıyla, sayılan geçici faktörler gerçekleşmeseydi bile, bu yılın ilk yarısında bu “baz” etkisi nedeniyle yıllık enflasyon oranlarında belirgin bir azalma Merkez Bankası’na beklenmemekteydi.

7. Şüphesiz ki, temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Merkez Bankası kısa dönemli faiz kararlarını, dışsal şoklara ya da doğa koşullarına bağlı olarak enflasyonda oluşabilecek geçici hareketlere göre almamaktadır. Politikalarımız açısından asıl önemli olan, enflasyonun ileride ne tür bir eğilim alacağı ve bu eğilim çerçevesinde oluşacak enflasyon oranları ile enflasyon hedefine ulaşıp ulaşılamayacağıdır.

8. Türkiye Büyük Millet Meclisi’nce kabul edilen ve uygulanmaya başlanan 2003 yılı bütçesi, mali disiplinin sürdürülmesi kararlılığının gösterilmesi yolunda atılmış önemli bir adımdır. Bir süredir Uluslararası Para Fonu ile yürütülen ve sürüncemede kalan dördüncü gözden geçirmenin sonuçlandırılması, ekonomik birimlerde programın hangi kararlılıkla

uygulanmakta olduğuna dair son aylarda oluşmuş bulunan tereddütleri giderici bir diğer gelişme olmuştur. Ayrıca, son aylardaki bütçe performansı ve mali disiplini sağlamak üzere alınan bazı önlemlere ilişkin gerçekleştirmeler de olumludur.

9. Uygulanmakta olan programın 2002 yılında enflasyonu önemli ölçüde düşürdüğü dikkate alındığında ve yukarıda sayılan gelişmelerin başarısı kanıtlanmış bu programa kararlılıkla devam edileceği yolunda hem bir niyet beyanı olduğu, hem de bu niyetin hayata geçirilmesi yolunda önemli adımlar atıldığı anlamına geldiğini dikkate alarak Merkez Bankası, gelecek dönem enflasyonu açısından temkinli bir iyimserliğe sahiptir. Bu iyimserliğin süreklilik kazanması ve temkinli sıfatından uzaklaşması şüphesiz programın aynı kararlılıkla uygulanmasına bağlıdır.

II. MERKEZ BANKASI FAİZ ORANLARI

10. Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, Bankamız bünyesindeki Bankalararası Para Piyasası ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Repo–Ters Repo Pazarı’nda uygulamakta olduğumuz kısa vadeli faiz oranlarının 25 Nisan 2003 tarihinden itibaren aşağıdaki gibi düşürülmesine karar verilmiştir:

- a) **Gecelik Faiz Oranları:** Borçlanma faiz oranımız yüzde 44’ten yüzde 41’e düşürülürken, borç verme faiz oranımız yüzde 51’den yüzde 48’e düşürülmüştür.
- b) **Diğer Vadeler:** 1 haftalık borçlanma faiz oranımız yüzde 44’ten yüzde 41’e düşürülmüştür.
- c) **Geç Likidite Penceresi Faiz Oranları:** Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası’nda saat 16:00 – 16:30 arası gecelik vadede uygulanan Bankamız borç verme faiz oranı yüzde 56’dan yüzde 53’e düşürülürken, yüzde 5 olan borçlanma faiz oranımız değiştirilmemiştir.

Ayrıca, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla gecelik ve bir haftalık vadelerde tanınan borçlanma imkanının faiz oranları yüzde 47’den yüzde 44’e düşürülmüştür

Kamuoyunun bilgisine sunulur.